

An tSraith Shóisearach do Mhúinteoirí

Junior **CYCLE** for teachers

Intreoir ar an tSonraíocht do Nuatheangacha lasachta

NTI

LÁ 1 DEN FGL

Clár Ábhar

Intreoir don tSraith Shóisearach	3
Príomhghnéithe an athraithe sa tsraith shóisearach.....	4
Ráitis Foghlama	5
Príomhscileanna	6
Leibhéal Chomhchoiteanna Tagartha– an eangach féinmheasúnaithe	8
Snáithe 1: Inniúlacht Chumarsáideach	10
Snáithe 2: Feasacht Teanga.....	11
An tSonraíocht sa Seomra Ranga	13
An tSonraíocht sa Seomra Ranga	14
Cur chuige athraitheach i leith an mheasúnaithe	17
Tagairtí.....	19
Cá háit is féidir tuilleadh eolais a fháil?	19
Déan meabhairmhapa de do lá!.....	20

Learning another language is not only learning different words for the same things, but learning another way to think about things.

– Flora Lewis

Intreoir don tSraith Shóisearach

In oideachas na sraithe sóisearaí cuirtear an scoláire ag croílár an eispéiris oideachasúil, á chumasú le páirt ghníomhach a ghlacadh ina phobal féin agus sa tsochaí, agus á chumasú freisin le tabhairt faoin bhfoghlaim go seiftiúil agus go muiníneach i ngach gné agus ag gach céim dá shaol. Tá an tsraith shóisearach uileghabhálach i dtaca le gach scoláire. Sa tsraith shóisearach cuirtear le comhionannas deise, rannpháirtíochta agus torthaí do chách.

Sa tsraith shóisearach cuirtear nasc níos fearr leis an bhfoghlaim ar fáil don scoláire mar go ndírítear ar chaighdeán na foghlama. Déantar eispéiris a sholáthar don scoláire atá mealltach agus taitneamhach, agus bainteach lena shaol. Eispéiris d'ardchaighdeán iad seo, cuireann siad go díreach le folláine fhisiciúil, mheabhrach agus shóisialta an fhoghlaimora, agus, de réir mar is féidir, cuireann siad deiseanna ar fáil le hinniúlachtaí agus le buanna an fhoghlaimora a fhorbairt maidir le cruthaitheacht, nuálaíocht agus fiontar. I gclár shraith shóisearach an fhoghlaimora tógtar ar a bhfuil foghlamtha aige cheana, tugtar tacaíocht do chur chun cinn a chuid foghlama, agus tacaítear leis chun na scileanna foghlama a fhorbairt a chabhróidh leis tabhairt faoi dhúshláin an tsaoil lasmuigh den scoil. (Sonraíocht, lch. 3)

Aidhm na *Sonraíochta do Nuatheangacha Iasachta na Sraithe Sóisearaí*

Is é aidhm na sonraíochta le haghaidh Nuatheangacha Iasachta na Sraithe Sóisearaí scileanna cumarsáideacha teanga a fhorbairt atá ag teacht den chuid is mó le banda A (A1 go A2, Úsáideoir Bunúsach) den Chomhchreat Tagartha na hEorpa um Theangacha agus lena thuairisceoirí. Aidhm eile atá leis ná cur ar chumas an scoláire an t-idirspleáchas idir teanga agus cultúr a fhiosrú, forbairt a dhéanamh ar an léirthuisicint atá aige dá ábhartha atá teangacha dá shaol chun críocha pearsanta, sóisialta, oideachasúla, gairme agus fóillíochta, agus taitneamh a bhaint as foghlaim teanga.

Le bheith níos sonraíche spreagann sí an scoláire chun:

- páirt ghníomhach a ghlacadh i ngníomhaíochtaí agus i dtascanna teanga lena bhforbraítear an cumas chun an teanga scríofa agus an teanga labhartha a thuisicint
- cumarsáid a dhéanamh go héifeachtach agus go muiníneach sa sprioctheanga i gcomhthéacsanna coitianta trí mheáin éagsúla
- forbairt a dhéanamh ar a chumas chun struchtúir chúí agus stór focal cúí a úsáid chun críche cumarsáide, idir chumarsáid i scríbhinn agus chumarsáid ó bhéal
- taitneamh a bhaint as taithí foghlama teanga a thabharfaidh cabhair agus spreagadh dó leanúint ar aghaidh ag foghlaim teangacha sa todhchaí
- bheith athmhachnamhach agus neamhspleách ina bhfoghlaim teanga agus páirt ghníomhach a ghlacadh i monatóireacht agus i measúnú a dhéanamh ar an dul chun cinn atá déanta aige
- léirthuisicint a ghnóthú dá chultúr féin agus do chultúir eile
- forbairt a dhéanamh ar scileanna is féidir a chur i bhfeidhm maidir le réimsí eile staidéir agus saoil.

Príomhghnéithe an athraithe sa tsraith shóisearach

Ráiteas	Fíor	Bréagach
Tabharfar isteach dhá Mheasúnú Rangbhunaithe. Tarlóidh ceann amháin díobh sin sa 3 ^ú Bliain.		
Cuirfidh an cur chuige seo i leith an tuairiscithe a luach féin ar na gnéithe difriúla de chuir chuige mheasúnaithe, idir fhoirmitheach agus shuimitheach.		
Is ar bhonn céimnithe a thabharfar isteach na Siollabais Ábhar, ar a dtugtar anois sonraíochtaí ábhar.		
Beidh múinteoirí uile gach ábhair atá bainteach le teagasc agus le measúnú na gcomhpháirteanna rangbhunaithe sa scoil rannpháirteach i gCruinnithe in Athbhreithniú ar Fhoghlaim agus ar Mheasúnú Ábhair (AFMÁna)		
Beidh ar gach scoil roinnt gearrchúrsaí a chur isteach ina gclár trí bliana den tsraith shóisearach.		
Níl sé i gceist go dtógfaidh na gearrchúrsaí áit na n-ábhar.		
Tar éis an dara Measúnú Rangbhunaithe, déanfaidh na scoláirí Tasc Measúnaithe scríofa, a mharcálfaidh Coimisiún na Scrúduithe Stáit (CSS).		
Ní bheidh aon scrúdú deiridh ann don Fhraincis, Gearmáinis, Iodáilis ná Spáinnis.		
Beidh an tsolúbthacht agus an tsaoirse ag scoileanna rogha a dhéanamh cén teaghlaim d'ábhair, gearrchúrsaí nó eispéiris foghlama eile a chuirfidh siad ar fáil ina gclár trí bliana na sraithe sóisearaí.		
Beidh tuairisc sa PGSS ar na gnéithe éagsúla uile den mheasúnú ar tugadh fúthu thar thrí bliana na sraithe sóisearaí.		

Forbhreathnú: Naisc

Léiríonn Táblaí 1 agus 2 ar na leathanaigh a leanann conas a bhíonn nuatheangacha iasachta na sraithe sóisearaí nasctha le gnéithe lárnaigh den fhoghlaim agus den teagasc sa tsraith shóisearach.

Ráitis Foghlama

Tábla 1: Naisc idir nuatheangacha iasachta na sraithe sóisearaí agus na ráitis foghlama

An ráiteas	Samplaí d'fhoghlaim ábhartha
RF 2: Éistean, labhraíonn, léann agus scríobhann an scoláire sa T2 agus i dteanga amháin eile ag leibhéal inniúlachta atá ag teacht lena c(h)umas féin.	Forbróidh an scoláire a chumas cumarsáide teanga ach páirt ghníomhach a ghlacadh i ngníomhaíochtaí agus i dtascanna teanga sna scileanna comhtháite teanga: éisteacht, léitheoireacht, labhairt, idirghníomhú cainte agus scríbhneoireacht.
RF 6: Tuigeann an scoláire mar a chuireann luachanna, creidiúintí agus traidisiúin éagsúla leis na pobail agus leis an gcultúr ina maireann sé/sí agus tá meas aige/aici orthu.	Déanfaidh an scoláire machnamh ar na luachanna, ar na creidimh agus ar na traidisiúin a bhaineann le cultúr eile. Trína dhéanamh seo, gnóthóidh sé léargas níos cuimsithí ar a chultúr féin agus forbróidh sé dearcadh dearfach i leith na héagsúlachta chomh maith le meas agus fiosracht faoin éagsúlacht. Chomh maith leis sin, forbróidh sé feasacht ar an tsochaí ilteangach ilchultúrtha ina maireann sé agus léirthuisicint di.
RF 16: Déanann an scoláire cur síos ar phatrúin agus ar choibhneasa agus déanann sé/sí iad a léiriú, a léirmhíniú, a thuar agus a mhíniú.	Foghlaiméoidh an scoláire an dóigh a n-oibríonn an sprioctheanga; déanfaidh sé iniúchadh, cur síos agus míniú ar phatrúin amhail ord na bhfocal, deirí focal, tógáil abairtí agus an córas briathra. Ach comparáid a dhéanamh idir an sprioctheanga agus teangacha eile atá aige, scrúdóidh an scoláire an caidreamh idir teangacha agus gnóthóidh sé léargas níos cuimsithí ar an dóigh a n-oibríonn a theanga féin.
RF 24: Úsáideann an scoláire an teicneolaíocht agus uirlisí na meán digiteach chun foghlaim, chun cumarsáid a dhéanamh, chun obair agus chun smaoinemh go comhoibríoch agus go cruthaitheach ar bhealach freagrach agus eiticiúil.	Úsáidfidh an scoláire teicneolaíochtaí digiteacha chun teacht ar fhaisnéis a bhaineann leis an sprioctheanga agus leis an sprioc-chultúr, chun oibriú le raon formáidí (formáidí scríofa, fuaime, físe) agus chun cumarsáid a dhéanamh le cainteoirí na sprioctheanga ach uirlisí cuí a úsáid ar bhealach freagrach eiticiúil.

Príomhscileanna

An príomhscil	Gné na príomhscile	Gníomhaíocht foghlama an scoláire
A BHEITH LITEARTHA		Glacfaidh an scoláire páirt i ngníomhaíochtaí agus i dtascanna cumarsáideacha atá fiúntach. Foghlaimeoidh sé le cumarsáid éifeachtach mhúineach a dhéanamh sa sprioctheanga i gcomhthéacsanna coitianta.
MÉ FÉIN A BHAINISTIÚ		I ngach snáithe, déanfaidh an scoláire monatóireacht, machnamh agus measúnú ar an dul chun cinn atá déanta aige trí aiseolas ó dhaoine eile a mheas agus trí fhéinmheasúnú.
FANACHT FOLLÁIN		I ngach snáithe, forbróidh an scoláire dearcadh dearfach i leith na foghlama teanga de réir mar a phléann sé leis an éagsúlacht agus a dhéanann sé machnamh ar a chuid éachtaí.
EOLAS AGUS SMAOINTEOIREACHT A BHAINISTIÚ		I ngach snáithe, úsáidfidh an scoláire raon teicneolaíochtaí digiteacha chun taighde agus bainistiú a dhéanamh ar inneachar agus chun cumarsáid a dhéanamh.
A BHEITH UIMHEARTHA		I ngach snáithe, tabharfar lear deiseanna don scoláire coincheapa a threisiú le rannpháirtíocht i ngníomhaíochtaí teanga, mar shampla, aithint uimhreacha, seicheamhú, dáta, am, luach, tomhas, céatadán. Chomh maith leis sin, tabharfaidh sé patrúin teanga agus chultúrtha agus treochtaí teanga agus cultúrtha faoi deara de réir mar a fhorbraíonn sé a fheasacht teanga agus idirchultúrtha.
A BHEITH CRUTHAITHEACH		I ngach snáithe, beidh deiseanna ag an scoláire roghanna malartacha a fhiosrú agus roghanna a dhéanamh de réir mar a ghlacann sé páirt i ngníomhaíochtaí cumarsáideacha agus a éiríonn sé ina fhoghlaimeoir níos neamhspleáiche.
OBAIR LE DAOINE EILE		I ngach snáithe, glacfaidh an scoláire páirt in obair i mbeirteanna, in obair ghrúpa agus i bpiarmheasúnú
CUMARSÁID		I ngach snáithe, éireoidh an scoláire cleachta ar an teanga a bhaineann le gnáth-idirghníomhaíocht sa seomra ranga. Úsáidfean an sprioctheanga mar an príomh-mheán teagaisc agus foghlama.

A Bheith Liteartha

- Mo thuiscint ar fhocail agus ar theanga agus an taitneamh a bhainim astu a fhorbairt
- Léamh ar son aoibhnis agus le tuiscint chriticiúil
- Scríobh i gcomhar cuspóirí difriúla
- Smaointe a chur in iúl go soiléir agus le cruinneas
- Mo theanga labhartha a fhorbairt
- Téacsanna éagsúla a fhiosrú agus a chruthú, lena n-áirítear téacsanna ilmhódacha

Mé Féin A Bhainistiú

- Aithne orm féin
- Cinntí ciallmhara a dhéanamh
- Spriocanna pearsanta a shocrú agus a bhaint amach
- A bheith in ann athmhachnamh a dhéanamh ar mo chuid foghlama féin
- Teicneolaíocht dhigiteach a úsáid chun mé féin agus mo chuid foghlama a bhainistiú

Fanacht Folláin

- A bheith folláin, fisiciúil agus gníomhach
- A bheith sóisialta
- A bheith slán
- A bheith spioradálta
- A bheith muiníneach
- A bheith dearfach faoin bhfoghlaim
- A bheith freagrach, slán agus eiticúil nuair a bhíonn teicneolaíocht dhigiteach in úsáid.

Eolas Agus Smaointeoireacht A Bhainistiú

- A bheith fiosrach
- Eolas agus sonraí a bhailiú, a eagrú agus a mheas
- Smaoineamh go cruthaitheach agus go criticiúil
- Athmhachnamh agus meastóireacht ar mo chuid foghlama
- Teicneolaíocht dhigiteach a úsáid chun ábhar a rochtain, a bhainistiú agus a chomhroinnt

A Bheith Uimheartha

- Smaointe a chur in iúl go matamaiticiúil
- Meastachán, tuar agus ríomh a dhéanamh
- Meon dearfach a fhorbairt i leith iniúchta réasúnaíochta agus réiteach fadhbanna
- Patrúin, treochoaí agus coibhneasa a fheiceáil
- Sonraí a bhailiú, a léirmhíniú agus a léiriú
- Teicneolaíocht dhigiteach a úsáid chun scileanna agus tuiscint uimhearthachta a fhorbairt

A Bheith Cruthaitheach

- Ag samhlú
- Roghanna a fhiosrú
- Smaointe a chur i bhfeidhm agus gníomhú
- Ag foghlaim go cruthaitheach
- An chruthaitheacht a spreagadh ag baint úsáide as teicneolaíocht dhigiteach

Obair Le Daoine Eile

- An dea-chaidreamh a fhorbairt agus plé le coimhlint
- Ag comhoibriú
- Meas a bheith agam
- Ag cuidiú le háit níos fearr a dhéanamh den domhan
- Foghlaim le daoine eile
- Obair le daoine eile trí theicneolaíocht dhigiteach

Cumarsáid

- Éisteacht agus mé féin a chur in iúl
- Taibhiú agus cur i láthair
- Plé agus díospóireacht
- Teanga a úsáid
- Uimhreacha a úsáid
- Teicneolaíocht dhigiteach a úsáid chun cumarsáid a dhéanamh

Is rún don tsonraíocht do Nuatheangacha iasachta na sraithe sóisearaí scileanna na teanga cumarsáide a fhorbairt ailínithe le banda A (A1 go A2, basic user) den Chreat Comhchoiteann Tagartha Eorpach de Theangacha (CEFR)¹ agus a . (Sonraíocht, l. 6)

Leibhéal Chomhchoiteanna Tagartha– an eangach féinmheasúnaithe

		A1	A2	B1	B2	C1	C2
T U I S C I N T	Éisteacht	Is féidir liom focail choitianta agus frásaí bunúsacha a bhaineann liom féin le mo theaghlach agus mo chentar máguaird a thuiscint chomh fada is go labhraíonn an duine sin go mall agus go soiléir.	Is féidir liom abairtí agus nathanna cainte coitianta a bhaineann le réimsí lena ngabhann an ábharthacht is láithrí a thuiscint (m.sh. faisnéis an-bhunúsach phearsanta agus teaghlach, siopadóireacht, an ceantar áitiúil, fostaíocht). Tuigim an príomhphointe i dteachtaireachtaí agus tráchtanna sóiléire, simplí agus gearra.	Is féidir liom na príomhphointí a thuiscint i ngnáthchaint shoiléir agus chaighdeánach ar chúrsaí coitianta a bpléitear go rialta leo san áit oibre, ar scoil, le linn caitheamh aimsire, etc. Is féidir liom an príomhphointe a thuiscint i mórán clár raidió agus theilifíse ar chúrsaí reatha nó ar thopaicí a bhfuil spéis phearsanta nó ghairmiúil agam iontu nuair a dhéantar na pointí go measartha	Is féidir liom caint fhada agus léachtaí fada a thuiscint agus línte argóinte casta a leanúint chomh fada is go bhfuil cur amach réasúnta agam ar an topaic. Is féidir liom formhór na gclár nuachta agus cúrsaí reatha ar an teilifís a thuiscint. Is féidir liom formhór na scannán sa chanúint chaighdeánach a thuiscint.	Is féidir liom caint fhada a thuiscint fiú amháin i gcás nach bhfuil struchtúr soiléir uirthi agus i gcás gur intuigthe atá an caidreamh, agus ní a chur in iúl go follasach. Is féidir liom clár theilifíse agus scannáin a thuiscint gan mórán dua.	Nil aon deacracht agam aon chineál teanga labhartha a thuiscint, bíodh sí beo nó craolta, fiú amháin i gcás go labhraítear ag luas tapa an chainteora dúchais, chomh fada is go bhfuil roinnt ama agam chun dul i dtaithí ar an mblas.
	Léitheoireacht	Is féidir liom ainmneacha coitianta, focail choitianta agus abairtí an-simplí a thuiscint, mar shampla, iad sin ar fhógraí agus ar phóstaire nó i gcatalóga.	Is féidir liom téacsanna atá simplí agus an-ghearr a léamh. Is féidir liom faisnéis atá sonrach agus intuairtha a fháil in ábhar simplí agus laethúil amhail fógraí, réamheolairí, biachláir agus amchláir agus is féidir liom litreacha pearsanta atá gearr agus simplí a thuiscint.	Is féidir liom téacsanna ina bhfuil focail laethúla ardmhínicíochta nó focail atá bainteach le hobair den chuid is mó a thuiscint. Is féidir liom cur síos ar eachtraí, ar mhóthúcháin agus ar mhianta i litreacha pearsanta a thuiscint.	Is féidir liom ailt agus tuarascálacha a léamh a bhaineann le fadhbanna na linne seo agus ina nglacann na scríbhneoirí le dearchtaí nó tuairimí ar leith. Is féidir liom prós liteartha na linne seo a thuiscint.	Is féidir liom téacsanna fíorasacha agus liteartha atá fada agus casta a thuiscint agus idirdhealuithe ó thaobh stíle de a aithint. Is féidir liom ailt speisialaithe agus treoracha fada agus teicniúla a thuiscint, fiú amháin mura mbaireann siad le mo réimse péise.	Is féidir liom beagnach gach cineál den teanga scríofa a thuiscint, lena n-áirítear téacsanna teibí atá casta ó thaobh struchtúir nó teangeolaíochta de amhail lámhleabhair, ailt speisialaithe agus saothair liteartha.
L A B H A I R T	Idirghníomhú Labhartha	Is féidir liom caidreamh a dhéanamh ar bhealach simplí chomh fada is go bhfuil an duine eile sásta rudá a athrá nó a rá ar shlí eile ag luas cainte níos moille agus cabhrú liom an rud atá i gceist agam a rá. Is féidir liom ceisteanna simplí a chur agus a fhreagairt faoi riachtanais láithreacha nó faoi thopaicí a bhfuil an-chur amach agam orthu.	Is féidir liom cumarsáid a dhéanamh le linn gnáth-thascanna simplí nuair nach bhfuil i gceist iontu ach malartú faisnéise díreach agus simplí maidir le topaicí agus le gníomhaíochtaí coitianta. Is féidir liom caidreamh sóisialta an-ghearr a láimhseáil, cé nach dtuigim mo dhóthain de ghnáth chun an comhrá a choinneáil ar siúl mé féin.	Is féidir liom déileáil le formhór na gcásanna ar dóigh dóibh teacht chun cinn agus mé ag taisteal i gceantar ina labhraítear an teanga. Is féidir liom dul isteach gan ullmhúchán i gcomhrá faoi thopaicí a bhfuil cur amach agam orthu, faoi thopaicí a bhfuil spéis phearsanta agam iontu nó faoi thopaicí a bhaineann leis an saol laethúil (m.sh. cúrsaí teaghlach, caitheamh aimsire, cúrsaí oibre, cúrsaí taistil agus cúrsaí reatha).	Is féidir liom caidreamh a dhéanamh go measartha líofa agus gan réamhsmaoineamh, a fhágann go mbím in ann caidreamh rialta a dhéanamh le cainteoirí dúchais. Is féidir liom páirt ghníomhach a ghlacadh i ndíospóireacht i gcomhthéacsanna coitianta agus mo thuairim a leagan amach agus údar a chur leo.	Is féidir liom mé féin a chur in iúl go líofa agus gan réamhsmaoineamh, gan nathanna cainte a chuardach go follasach. Is féidir liom teanga a úsáid go solúbtha agus héifeachtach chun críocha sóisialta agus gairmiúla. Is féidir liom smaointe agus tuairimí a chur i bhfocail go beacht agus mo thuairimí a nascadh le tuairimí cainteoirí eile.	Is féidir liom páirt a ghlacadh gan dua in aon chomhrá nó in aon díospóireacht agus tá an-chur amach agam ar nathanna dúchasacha agus ar leaganacha canúnacha. Is féidir liom mé féin a chur in iúl go líofa agus miondíriochtaí céille a chur in iúl go beacht. Má tharlaíonn sé go bhfuil fadhb agam, tá sé ar mo chumas gabháil siar ar an méid atá ráite agam agus athstruchtúrá a dhéanamh air gan dua ionas gur ar éigean a thugann daoine eile faoi deara é.
	Táirgeadh labhartha	Is féidir liom frásaí agus abairtí simplí a úsáid chun cur síos a dhéanamh ar m'áit chónaithe agus ar na daoine atá ar aithne agam.	Is féidir liom sraith frásaí agus abairtí a úsáid chun cur síos a dhéanamh i dtéarmaí simplí ar mo theaghlach agus ar dhaoine eile, ar mo dhálaí maireachtála, ar mo chúlra oideachasúil agus ar an bpost atá agam anois nó a bhí agam le déanaí.	Is féidir liom frásaí a nascadh le chéile ar bhealach simplí chun cur síos a dhéanamh ar thaití agus ar eachtraí, ar mo mhianta, ar m'ábhair dhóchais agus ar m'uailmhianta. Is féidir liom cúiseanna achoimre a thabhairt le tuairimí agus le pleannanna agus mínithe achoimre a thabhairt orthu. Is féidir liom scéal	Is féidir liom cur síos atá soiléir agus mionsonraithe a dhéanamh ar raon leathan ábhar a bhaineann le mo réimse spéise. Is féidir liom míniú a thabhairt ar thuairim ar cheist thráthúil, agus na buntáistí agus na míbhuntáistí a bhaineann le roghanna	Is féidir liom cur síos atá soiléir agus mionsonraithe a dhéanamh ar ábhair chasta, áit a gcuirim fothéamaí san áireamh, a bhforbraim pointí ar leith agus a dtagaim ar chonclúid chuí ag an deireadh.	Is féidir liom cur síos nó argóint a chur i láthair go soiléir agus go réidh i stíl atá oiriúnach don chomhthéacs agus a bhfuil struchtúr loighciúil agus éifeachtach uirthi a chabhraíonn leis an bpáirtí eile pointí tábhachtacha a thabhairt faoi deara

¹¹ Council of Europe (2001). Common European Framework of Reference for Languages: Learning, teaching, assessment. Cambridge University Press. The full text is available on the Council of Europe website.

				nó plota leabhair nó scannáin a insint agus cur síos a dhéanamh ar an gcaoi ar mhothaigh mé fúthu.	éagsúla á gcur in iúl agam.		agus cuimhneamh orthu.
S C R Í B N E O I R E A C H T	Scríbhneoireacht	Is féidir liom cárta poist atá gearr agus simplí a scríobh, chun beannachtaí laethanta saoire a thabhairt, mar shampla. Is féidir liom mo shonraí pearsanta a chomhlánú ar fhoirmeacha, mar shampla, m'ainm, mo náisiúntacht agus mo sheoladh a scríobh ar fhoirm chlárúcháin óstáin.	Is féidir liom nótaí agus teachtaireachtaí atá gearr agus simplí a scríobh maidir le hábhair a bhaineann le riachtanais láithreacha. Is féidir liom litir atá pearsanta agus an-simplí a scríobh, chun buíochas a ghabháil le duine as rud éigin, mar shampla.	Is féidir liom téacs atá simplí agus nasctha a scríobh ar thopaicí a bhfuil cur amach agam orthu nó a bhfuil spéis phearsanta agam iontu. Is féidir liom litreacha pearsanta a scríobh ina ndéantar cur síos ar thaithí agus ar rudaí a thug mé faoi deara.	Is féidir liom téacs atá soiléir agus mionsonraithe a scríobh ar raon leathan ábhar a bhaineann le mo réimsí spéise. Is féidir liom aiste nó tuarascáil a scríobh ina gcuirtear faisnéis ar aghaidh nó ina dtugtar cúiseanna le tacú le tuairim ar leith nó le cur ina coinne. Is féidir liom litreacha a scríobh ina dtarraingítear aird ar an tábhacht phearsanta a bhaineann le heachtraí agus le taithí.	Is féidir liom mé féin a chur in iúl i dtéacs atá soiléir agus dea-struchtúrtha, agus tuairimí a chur in iúl go measartha domhain. Is féidir liom scríobh faoi ábhair chasta i litir, in aiste nó i dtuarascáil, agus béim a chur ar na pointí is dóigh liomsa a bheith ar na cinn is tábhachtaí. Is féidir liom stíl a roghnú atá oiriúnach don léitheoir atá i gceist.	Is féidir liom téacs atá soiléir agus réidh a scríobh i stíl oiriúnach. Is féidir liom litreacha, tuarascálacha nó ailt atá casta a scríobh, áit a gcuirtear cás a bhfuil struchtúr loighciúil agus éifeachtach air i láthair a chabhraíonn leis an bpáirtí eile pointí tábhachtacha a thabhairt faoi deara agus cuimhneamh orthu. Is féidir liom achoimrí agus léirmheasanna a scríobh ar shaothair ghairmiúla nó ar shaothair liteartha

Snáithe 1: Cumas Cumarsáide

I gCumas Cumarsáide, cuirtear ar chumas an scoláire cumarsáid a dhéanamh sa sprioctheanga chun críocha fiúntacha. Sa snáithe seo glacann an scoláire páirt i ngníomhaíochtaí agus i dtascanna teanga lena mbaineann na scileanna comhtháite teanga seo: éisteacht, léitheoireacht, labhairt, idirghníomhú cainte agus scríbhneoireacht.

Gnéithe	Torthaí Foghlama <i>Ba chóir go mbeadh sé ar chumas an scoláire</i>
Éisteacht	<p>1.1 topaic ghinearálta an chomhrá a shainaithint i dtopaicí coitianta nuair a chuirtear in iúl í go soiléir</p> <p>1.2 focail agus frásaí atá bainteach le réimsí tábhachtacha agus le taithí láithreach agus a úsáidtear go minic a aithint, lena n-áirítear an teanga a úsáidtear i ngnáth-idirghníomhaíocht sa seomra ranga</p> <p>1.3 faisnéis shonrach a shainaithint i dtéacsanna a bhaineann le topaicí coitianta amhail fógraí, comhráite, míreanna simplí nuachta</p> <p>1.4 spreagthaí fuaimne ar nós amhrán, comhráite agus fógrán a fhoinsiú, a roghnú agus a chomhroinnt trí theicneolaíochtaí digiteacha cuí</p>
Léitheoireacht	<p>1.5 an bhrí atá le focail choitianta agus le frásaí coitianta a aithint, lena n-áirítear comharthaí agus fógraí laethúla in áiteanna poiblí</p> <p>1.6 an bhrí ghinearálta atá le téacs ar thopaicí coitianta a thuiscint</p> <p>1.7 faisnéis shonrach a shainaithint i raon téacsanna ina ndéileáiltear le topaicí coitianta</p> <p>1.8 téacsanna dílse a fhoinsiú agus a úsáid chun topaicí ábhartha a fhiosrú trí raon meán</p>
Labhairt	<p>1.9 focail a fhuaimniú le dóthain cruinnis agus le tuin chainte chuí ionas go dtuigfear é</p> <p>1.10 tuairiscí, cuir i láthair nó fógraí simplí ar thopaicí coitianta a chur in iúl</p>
Idirghníomhú cainte	<p>1.11 idirghníomhú i ngnáth-chomhráite le fuaimniú agus le tuin chainte atá soiléir go leor ionas go dtuigfear é agus le teanga neamhbhriathartha chuí</p> <p>1.12 leaganacha múinte simplí, amhail beannachtaí, buíochas agus cur in aithne, a úsáid i gcásanna foirmiúla agus neamhfhoirmiúla, agus freagairt go cuí dóibh</p> <p>1.13 ceisteanna a chur agus a fhreagairt, agus smaointe, mothúcháin agus faisnéis a mhalartú ar thopaicí coitianta i gcúrsaí laethúla</p> <p>1.14 uimhreacha a thuiscint agus iad a úsáid de réir mar is cuí i gcúrsaí laethúla, amhail siopadóireacht, uimhreacha a mhalartú, eachtraí a chur in ord</p> <p>1.15 páirt a ghlacadh i ngnáth-idirghníomhaíocht sa seomra ranga amhail obair i mbeirteanna agus obair ghrúpa, ceisteanna a chur, páirt a ghlacadh i gcluichí agus i ngníomhaíochtaí teanga, cabhair agus athrá a iarraidh nuair is gá</p> <p>1.16 cumarsáid a dhéanamh le daoine eile ó bhéal ach teicneolaíochtaí digiteacha ar nós na meán sóisialta a úsáid</p>
Scríbhneoireacht	<p>1.17 focail a scríobh agus abairtí gearra a chruthú go cruinn ar thopaicí laethúla ach meáin éagsúla (ríomhphoist, litreacha, blaganna, cártaí poist...) a úsáid</p> <p>1.18 sraith frásaí agus abairtí atá ceangailte le nascóirí simplí amhail <i>ach, agus, nó, mar,</i> a scríobh</p> <p>1.19 téacsanna a chruthú faoi ghnéithe dá shaol agus faoi thopaicí a bhfuil spéis aige iontu, amhail teaghlach agus cairde, an scoil, laethanta saoire, gníomhaíochtaí fóillíochta, faisean, spórt, daoine mór le rá</p> <p>1.20 tuairiscí gearra a scríobh faoi imeachtaí, faoi ngníomhaíochtaí agus faoi thaithí phearsanta a tharla san am atá thart, atá ag tarlú faoi láthair nó a tharlóidh amach anseo, mar aon le téacsanna samhlaíochta a scríobh</p> <p>1.21 foirmeacha atá ábhartha dá aoisghrúpa agus dá thaithí a chomhlánú</p> <p>1.22 téacsanna a tháirgeadh agus a chur in eagar agus idirghníomhú le daoine eile ach teicneolaíochtaí digiteacha cuí a úsáid</p>

Snáithe 2: Feasacht Teanga

I bhFeasacht Teanga, feabhsaítear an fheasacht ghinearálta atá ag an scoláire ar theangacha. Sa snáithe seo, déanann sé anailís ar an gcaoi a n-oibríonn an sprioctheanga, déanann sé comparáid idir na teangacha atá aige (Béarla, Gaeilge agus/nó máthairtheanga) agus déanann sé machnamh ar a straitéisí foghlama teanga féin.

Gnéithe	Torthaí Foghlama <i>Ba chóir go mbeadh sé ar chumas an scoláire</i>
Machnamh a dhéanamh ar an gcaoi a n-oibríonn an sprioctheanga	2.1 patrúin teanga amhail ord na bhfocal, an córas briathra, ainmfhocail, aidiachtaí agus gnásanna litrithe agus poncaíochta a aithint agus cur síos a dhéanamh orthu agus iad a úsáid 2.2 an fhoghlaim teanga ar fad a chur i bhfeidhm ar ghníomhaíochtaí cruthaitheacha, amhail dánta simplí, póstaer, cur i láthair, cluichí agus drámaíocht a tháirgeadh 2.3 an chaoi a dtéann gnásanna inscne agus sóisialta i bhfeidhm ar úsáid na sprioctheanga a aithint
An sprioctheanga a chur i gcomparáid le teangacha eile atá ar eolas aige	2.4 cosúlachtaí agus difríochtaí a shainaithint idir fuaimniú, tuin chainte agus rithim na sprioctheanga agus fuaimniú, tuin chainte agus rithim teangacha eile atá aige 2.5 comparáid a dhéanamh idir gramadach agus stór focal na sprioctheanga agus iad sin i dteangacha eile atá aige, agus naisc agus idirdhealuithe á ndéanamh de réir mar is cuí
Machnamh a dhéanamh ar an gcaoi a bhfoghlaimíonn sé teangacha	2.6 a straitéisí roghnaithe foghlama teanga a shainaithint, a chomhroinnt agus a mhíniú 2.7 monatóireacht agus measúnú a dhéanamh ar a fhoghlaim féin ach úsáid a bhaint as aiseolas a fhaigheann sé chun machnamh a dhéanamh ar ar gá dó a dhéanamh chun feabhas a chur air agus spriocanna a leagan síos le haghaidh feabhais

Snáithe 3: Eolas Soch-chultúrtha agus Feasacht Idirchultúrtha

In Eolas Soch-chultúrtha agus Feasacht Idirchultúrtha, tugtar rochtain don scoláire ar ghnéithe nua cultúrtha agus spreagtar é le machnamh a dhéanamh ar a chultúr féin. Sa snáithe seo, faigheann an scoláire eolas cultúrtha ar an spriochtír/na spriochtíortha agus spreagtar é le comparáid a dhéanamh idir cultúir eile agus a chultúr féin.

Gnéithe	Torthaí Foghlama <i>Ba chóir go mbeadh sé ar chumas an scoláire</i>
Foghlaim faoi fhíricí ábhartha, faoi dhaoine, faoi áiteanna agus faoi stair na tíre/na dtíortha a bhaineann leis an sprioctheanga	<p>3.1 roinnt gnéithe de thír/thíortha na sprioctheanga, amhail gnéithe geografacha, an aimsir, áiteanna agus sainchomharthaí agus bia, a ainmniú agus cur síos a dhéanamh orthu</p> <p>3.2 fíricí agus figiúirí a bhaineann le tír/tíortha na sprioctheanga a aimsiú agus a úsáid, mar shampla, sonraí staitistiúla, féilte, aireagáin, daoine cáiliúla</p> <p>3.3 machnamh a dhéanamh ar cad atá foghlamtha acu faoin tír/tíortha a bhaineann leis an sprioctheanga</p>
Foghlaim faoi thraidisiúin, faoi ghnásanna agus faoi iompraíochtaí	<p>3.4 roinnt gnéithe de thír/thíortha na sprioctheanga a shainaitheint agus a mhíniú i réimsí amhail an saol laethúil, caidreamh idirphearsanta, gnásanna agus iompraíochtaí, gnásanna sóisialta</p> <p>3.5 steiréitíopaí coitianta faoin sprioc-chultúr/faoi na sprioc-chultúir, a chuid féin san áireamh, a shainaitheint agus machnamh a dhéanamh orthu, agus a mhíniú an bhfuil a dhearcadh i leith na spriocthíre/na spriocthíortha ag forbairt nó nach bhfuil agus, má tá, conas atá an dearcadh sin ag forbairt</p> <p>3.6 faisnéis a roghnú, a phróiseáil agus a chur i láthair ach teicneolaíochtaí digiteacha a úsáid go cuí agus fírinne agus iontaofacht na faisnéise sin a mheasúnú</p>
Cultúr a thír dúchais féin a chur i gcomparáid le cultúr na tíre/dtíortha a bhaineann leis an sprioctheanga	<p>3.7 cosúlachtaí agus difríochtaí a anailísiú i dtaca le saol a phiaraí i dtír/dtíortha na sprioctheanga i réimsí den saol laethúil amhail an scoil, an saol sóisialta, spórt, nósanna bia</p> <p>3.8 comparáid a dhéanamh idir gnéithe lena mbaineann spéis phearsanta i dtír/dtíortha na sprioctheanga agus na gnéithe sin ina thír féin, iad a chur i gcodarsnacht le chéile, agus iad a chur i láthair ach meáin éagsúla a úsáid</p> <p>3.9 léirtheiscint a ghnóthú ar an gcaoi a dtéann difríochtaí cultúrtha i bhfeidhm ar chaidreamh sóisialta, ar nós beannachtaí agus béilí a ithe le chéile</p> <p>3.10 comparáid a dhéanamh idir úsáid uimhreacha i dtír/dtíortha na sprioctheanga agus úsáid uimhreacha ina thír féin, agus iad a chur i gcodarsnacht lena chéile maidir le topaicí coitianta amhail praghsanna, aois, dátaí, séasúir</p>

An tSonraíocht sa Seomra Ranga

Torthaí Foghlama

Measúnú

Gníomhaíochtaí Foghlama

NTI 1^ú Bliain

TORTHAÍ FOGHLAMA

1.2 focail agus frásaí atá bainteach le réimsí tábhachtacha agus taithí láithrí agus a úsáidtear go minic a aithint, lena n-áirítear an teanga a úsáidtear i ngnáth-idirghníomhaíocht sa seomra ranga

1.15 páirt a ghlacadh i ngnáth-idirghníomhaíocht sa seomra ranga amhail obair i mbeirteanna agus obair ghrúpa, ceisteanna a chur, páirt a ghlacadh i gcluichí agus i ngníomhaíochtaí teanga, cabhair agus athrá a iarraidh nuair is gá

2.7 monatóireacht agus measúnú a dhéanamh ar a fhoghlaim féin ach úsáid a bhaint as aiseolas a fhaigheann sé chun machnamh a dhéanamh ar ar gá dó a dhéanamh chun feabhas a chur air agus spriocanna a leagan síos le haghaidh feabhais

MEASÚNÚ (Conas Is Eol Dom Gur Ag Foghlaim Atá Siad)

1. Is féidir le scoláirí rudaí sa seomra ranga a ainmniú sa sprioctheanga	2. Is féidir le scoláirí treoracha simplí a leanúint sa sprioctheanga	3. Is féidir le scoláirí an sprioctheanga a úsáid chun ... Rudaí sa seomra ranga a lorg óna gcuid píaráí
A gcuid oibre a mheas agus iad a baint úsáid as frásaí simplí
Leithscéalta simplí a dhéanamh |
|---|---|---|

Gníomhaíochtaí Féidearthacha Foghlama:

Gníomhaíochtaí do chuid 1: Gníomhaíocht le Poistín: Déanann scoláirí iarracht poistín a mhéaitseáil leis an earra ceart sa seomra ranga. Bíonn aischothú ann agus breacamid síos i leabhar crua foclóra/ punann Cleachtaimid fuaimniú earraí sa seomra ranga Cleachtaimid earraí a ainmniú (Céard é sin?) Gníomhaíocht éisteachta, ainmnigh an earra sa ranga.	Gníomhaíochtaí do chuid 2: Léirigh treoracha tábhachtacha/ ceisteanna agus na gníomhartha a leanann iad sa seomra ranga Cleacht iad seo le gníomhaíochtaí ar nós “sáillead torthaí” nó “Deir Diarmaid”.	Gníomhaíochtaí do chuid 3: Teagasc an briathar “a bheith ag” (deimhneach/diúltach/ceisteach) Cuirigí ceisteanna ar a chéile an bhfuil earraí éagsúla sa seomra ranga acu Gníomh an Mhata Boird; smaoiníonn scoláirí ar fhrásaí ar mhaith leo a bheith acu Cleachtar iad seo ina n-aonair agus le chéile, ansin foghlaimítear sa bhaile iad Turnaimint cluichí foirne chun píarmheasúnú agus féinmheasúnú a dhéanamh.

Acmhainní:

Cuid 1: poistíní/ téacsleabhar
Gníomhaíocht éisteachta		Cuid 3: Mataí Boird, luascháirteá, treoracha do <i>Thuarnaimint Cluichí Foirne</i> ,

Athmhachnamh:

Céard ar éirigh go maith leis?

B'fhéarr i bhfad

An tSonraíocht sa Seomra Ranga

Torthaí Foghlama

Measúnú

Gníomhaíochtaí Foghlama

NTI 1^ú Bliain

1.13 ceisteanna a chur agus a fhreagairt, agus smaointe, mothúcháin agus faisnéis a mhalartú ar thopaicí coitianta i gcúrsaí laethúla

2.2 an fhoghlaim teanga ar fad a chur i bhfeidhm ar ghníomhaíochtaí cruthaitheacha, amhail dánta simplí, póstaer, cur i láthair, cluichí agus drámaíocht a tháirgeadh

3.7 cosúlachtaí agus difríochtaí a anailísiú i dtaca le saol a phiaraí i dtír/ dtíortha na sprioctheanga i réimsí den saol laethúil amhail an scoil, an saol sóisialta, spórt, nósanna bia

MEASÚNÚ (Conas is eol dom gur ag foghlaim atá siad)

Is féidir le scoláirí réimse bianna a ainmniú sa sprioctheanga

Is féidir le scoláirí ceisteanna faoi bhianna is maith nó nach maith leo a chur agus a fhreagairt agus briathra éagsúla a úsáid chun sin a dhéanamh

Is féidir le scoláirí a bhfuil ar eolas acu a úsáid chun dán/amhrán nó dráma ina bhfuil 10 líne ar a mhéad a chruthú

Gníomhaíochtaí féidearthacha foghlama:

Gníomhaíochtaí do chuid 1:

1. Baintear úsáid as spléach-chártaí chun foclóir nua agus briathra oiriúnacha a chur i láthair (is maith le, is breá le, is fuath le)
Meáitseálann scoláirí foclóir nua trí ghníomhaíochtaí éisteachta
2. Cleachtann na scoláirí foghraíocht trí chur síos a dhéanamh ar ar ith siad don bhricfeasta, lón agus dinnéar.

Gníomhaíochtaí do chuid 2:

1. Gníomhaíocht mata boird
Oibríonn na scoláirí go haonarach agus ansin i ngrúpaí chun ceisteanna a chur agus a fhreagairt ar bhianna is nach maith leo agus spléach-chártaí acu chun cabhrú leo. Ar deireadh téann siad i mbun abairtí saibhre a chruthú le chéile do chuid 3.

Gníomhaíochtaí do chuid 3:

1. Gníomhaíocht ghrúpa ina gcruthaítear dán / amhrán / dráma.

Acmhainní:

Cuid 1:
Spléach-chártaí
Cóip den fhoclóir
Téacsleabhar agus cleachtaí éisteachta

Cuid 2: Mataí boird, Spléach-chártaí

Mataí boird
Páipéar daite

Athmhachnamh:

Céard ar éirigh go maith leis?

B'fhearr i bhfad

An tSonraíocht sa Seomra Ranga

Torthaí Foghlama

Measúnú

Gníomhaíochtaí Foghlama

NTI 1^ú Bliain

TORTHAÍ FOGHLAMA

1.6 an bhrí ghinearálta atá le téacs ar thopaicí coitianta a thuiscint

1.19 téacsanna a chruthú faoi ghnéithe dá shaol agus faoi thopaicí a bhfuil

spéis aige iontu, amhail teaghlach agus cairde, an scoil, laethanta saoire, gníomhaíochtaí fóillíochta, faisean, spórt, daoine mór le rá

2.1 patrúin teanga amhail ord na bhfocal, an córas briathra, ainmfhocail, **aidiachtaí** agus gnásanna litrithe agus poncaíochta a aithint agus cur síos a dhéanamh orthu agus iad a úsáid

MEASÚNÚ (Conas is eol dom gur ag foghlaim atá siad)

--	--	--

Gníomhaíochtaí Féidearthacha Foghlama:

--	--	--

Acmhainní:

--	--	--

Athmhachnamh:

Céard ar éirigh go maith leis?

B'fhearr i bhfad

An tSonraíocht sa Seomra Ranga

Torthaí Foghlama

Measúnú

Gníomhaíochtaí Foghlama

NTI 1^ú Bliain

TORTHAÍ FOGHLAMA

MEASÚNÚ (Conas is eol dom gur ag foghlaim atá siad)

Gníomhaíochtaí féideartha foghlama:

Acmhainní:

Athmhachnamh:

Céard ar éirigh go maith leis?

B'fhearr i bhfad

Cur chuige athraitheach i leith an mheasúnaithe

Tabhair do d'aire: Is fearr féachaint ar Shonraíochta Nuatheangacha Iasachta na Sraithe Sóisearaí chun gach eolas a fháil i dtaca le measúnú i nuatheangacha iasachta na Sraithe Sóisearaí.

Cuireann an déchur chuige nua i leithe measúnaithe níos mó béime ar mheasúnú rangbhunaithe agus foirmitheach: Is fearr a fhoghlaimíonn scoláirí nuair a thugann múinteoirí aischothú dóibh a chabhraíonn leo tuiscint a bheith acu conas a gcuid foghlama a fheabhsú.

Déantar na Measúnuithe Rangbhunaithe (MRBna) le linn am ranga agus ba chóir go mbeadh siad an-chosúil leis an obair a tharlaíonn de ghnáth sa seomra ranga. Tá mar aidhm acu deiseanna a chruthú do scoláirí a gcuid foghlama a thaispeáint i réimsí ar dheacair iad a ghabháil i scrúdú amaithe le peann agus pár. Mar shampla, is scrúdú cumarsáide ó bhéal an 1ú MRB a dhéantar sa 2ú bliain. Tugann sé deis do scoláirí díriú ar ghné de thír/thíortha na sprioctheanga; nó ar eispéireas rólghlactha i dtír na sprioctheanga; nó ar thopaic nó spreagthach suimiúil. Is féidir le scoláirí a gcuid torthaí a léiriú ar bhealaí éagsúla. Thar na trí bliana den tsraith shóisearach, tiomsaíonn gach scoláire punann ina mbíonn réimse leathan téacsanna. Don 2ú MRB a tharlaíonn sa 3ú bliain, roghnóidh scoláire trí phársa óna phunann a bheidh le cur i láthair.

Chun tacú le breithiúnas an mhúinteora sna MRBna, tá Gnéithe Cáilíochta ar fáil sna Treoirínte Measúnaithe. Cuireann na cruinnithe Athbhreithniú ar Fhoghlaim agus ar Mheasúnú Ábhair (AFMÁ) deiseanna ar fáil do mhúinteoirí samplaí de mheasúnú atá déanta acu ar obair scoláire a roinnt agus a phlé agus teacht ar chomhthuiscint faoi cháilíocht foghlaim scoláirí. Breactar síos breithiúnas an mhúinteora ar mhaithe leis an gcruinniú in Athbhreithniú ar Fhoghlaim agus ar Mheasúnú Ábhair agus don tuairisc a thabharfaidh an scoil do thuismitheoirí agus do scoláirí.

Tar éis an 2ú MRB, beidh **Tasc Measúnaithe (TM)** ann. Is é a bhíonn i gceist leis seo tasc scríofa a dhéanann scoláirí le linn an ranga agus a sheoltar chuig Coimisiún na Scrúduithe Stáit, mar aon leis an scrúdú deiridh, le haghaidh a mharcála. Is fiú 10% de mharcanna iomlána an ghráid deiridh é seo, agus téann an 90% eile don scrúdú scríofa (agus dáiltear 35% de sin ar chomhpháirt éisteachta). Déantar torthaí na MRBna agus toradh iomlán an CSS a thaifead ar Phróifíl Ghnóthachtála na Sraithe Sóisearaí (PGSS).

Tá déchur chuige i leith an mheasúnaithe ann anois, ina mbíonn measúnú rangbhunaithe thar na trí bliana agus scrúdú deiridh stát-teistithe a mheastar go seachtrach agus, dá bharr sin, cruthaítear an chothromaíocht chúí idir scoláirí a ullmhú do scrúduithe agus smaointeoireacht chruthaitheach, foghlaim ghníomhach agus torthaí níos fearr do scoláirí

Cumarsáid ó Bhéal
MRB 1
.....
Bliain 2
Téarma Deiridh
.....
Measúnú
Rangbhunaithe,
agus AFMÁ ina
dhiaidh
Tuairiscithe i PGSS
ag úsáid Tuairiscíní

Punann Teanga an
Scoláire
MRB 2
.....
Bliain 3
Deireadh Téarma 1
.....
Measúnú
Rangbhunaithe,
agus AFMÁ ina
dhiaidh.
Tuairiscithe i PGSS
ag úsáid Tuairiscíní

Tasc Measúnaithe
.....
Bliain 3
Deireadh Téarma 1
.....
Bunaithe ar
Torthaí Foghlama
MRB2. Leagtha
síos ag CNCM &
grádaithe ag CSS. Is
fiú 10% den
Mheasúnú Deiridh
é

Scrúdú Deiridh
.....
Deireadh Bliain 3
.....
Bunaithe ar
shamplaí de
Torthaí
Foghlama.
Leagtha síos agus
grádaithe ag CSS. Is
fiú 90% den
Mheasúnú Deiridh
é (35% ag dul don
chomhpháirt
éisteachta)

Gluais Téarmaíochta

Measúnú Foirmitheach (Creat I. 37 - 39)

De réir mar a thugtar isteach níos mó measúnú foirmitheach mar ghnáthchuid den teagasc agus den fhoghlaim i seomraí ranga beidh sé sin mar bhonn agus mar thaca ag an tSraith Shóisearach. Sa mheasúnú foirmitheach, bíonn múinteoirí agus scoláirí ag machnamh conas atá an fhoghlaim ag dul chun cinn agus ag cinneadh ar na chéad chéimeanna eile chun torthaí rathúla a chinntiú. Is cuid ríthábhachtach den mheasúnú foirmitheach an t-aiseolas a thugann múinteoirí dá gcuid scoláirí. Trí réimse de ghníomhaíochtaí measúnaithe, cabhraíonn an múinteoir leis an scoláire a aithint an méid atá bainte amach aige agus an áit ar féidir tuilleadh foghlama agus forbartha a dhéanamh. Chun an cineál foghlama a fheictear thuas a éascú, forbróidh ról an mhúinteora agus dinimic na hidirghníomhaíochta idir an múinteoir agus an scoláire. Cuirfidh múinteoirí níos mó béime ar mheasúnú a fhí isteach ina gcuid teagasc chun gur fearr an mhonatóireacht a dhéanfaidh siad ar dhul chun cinn scoláirí ina gcuid foghlama agus a aithneoidh siad conas is féidir leo cabhrú le scoláirí machnamh ar a gcuid foghlama agus anailís chriticiúil a dhéanamh uirthi.

Próifíl Ghnóthachtála na Sraithe Sóisearaí (Creat I.48)

Tabharfaidh an PGSS aitheantas do ghnóthachtáil trasna na réimsí foghlama uile de réir mar a oireann: Ábhair, Gearrchúrsaí, Folláine, Aonaid Tosaíochta Foghlama, Réimsí eile foghlama. Beidh an PGSS bainteach le agus tuairisceoidh sé ar ghnóthachtáil sna heilimintí measúnaithe uile lena n-áirítear measúnú leanúnach, foirmitheach; Measúnú Rangbhunaithe; agus gráid an CSS a chuimsíonn torthaí ó scrúduithe stat-teistithe agus Tascanna Measúnaithe.

Socrófar ar bhonn náisiúnta leagan amach an PGSS. Cuirfidh an scoil le chéile é agus gheobhaidh scoláirí é san fhómhar i ndiaidh an tríú bliain, nuair a bheidh torthaí uile measúnaithe ón CSS agus ón scoil ar fáil agus deimhnithe.

Intinní Foghlama agus Torthaí Foghlama (Gluais Téarmaí CNCM)

Intinn Foghlama: Is ráiteas é an intinn foghlama do cheacht nó do shraith ceachtanna, ráiteas a chruthaíonn an múinteoir, a chuireann síos go soiléir ar an rud is mian leis an múinteoir a bheidh ar eolas ag na scoláirí, a thuigfidh siad agus a bheidh siad ábalta a dhéanamh de thoradh na ngníomhaíochtaí foghlama agus teagaisc.

Torthaí Foghlama

Toradh Foghlama: Is ráitis i sonraíochtaí curaclaim iad na Torthaí Foghlama a chuireann síos ar an tuiscint, na scileanna agus na luachanna a ba chóir do scoláirí a bheith ábalta a léiriú i ndiaidh tréimhse foghlama.

Cruinnithe in Athbhreithniú ar Fhoghlaim agus ar Mheasúnú Ábhair (AFMÁ) (Creat Igh. 39-40)

I gcruinnithe in Athbhreithniú ar Fhoghlaim agus ar Mheasúnú Ábhair, roinnfidh agus pléifidh múinteoirí samplaí dá gcuid measúnuithe ar obair scoláirí agus tiocfaidh siad ar chomhthuiscint ar cháilíocht foghlaim scoláirí. Beidh gach cruinniú in Athbhreithniú ar Fhoghlaim agus ar Mheasúnú Ábhair sainiúil don ábhar agus díreoidh sé ar Mheasúnú Rangbhunaithe a dhéanann an bliainghrúpa áirithe.

Critéir Ratha (Gluais Téarmaí CNCM)

Tá ceangal idir critéir ratha agus intinní foghlama. Is é an múinteoir agus/nó an scoláire a cheapann iad agus cuireann siad síos ar an gcuma a bheidh ar obair rathúil. Cabhraíonn siad leis an múinteoir agus leis an scoláire breithiúnas a dhéanamh faoi cháilíocht foghlama na scoláirí.

Measúnú Suimitheach

Is rud suimitheach é an measúnú nuair a úsáidtear é chun measúnú a dhéanamh ar fhoghlaim scoláire ag deireadh an phróisis teagaisc nó tréimhse foghlama. Is é is cuspóir dó achoimre a thabhairt ar ghnóthachtáil na scoláirí agus a shocrú cé acu agus cá mhéad a thaispeáin siad tuiscint ar an bhfoghlaim sin trína cur i gcomparáid le critéir ratha chomhaontaithe nó le gnéithe cáilíochta.

Tagairtí

Comhairle na hEorpa (2001). *Common European Framework of Reference for Languages: Learning, teaching, assessment*. Cambridge University Press. Tá an téacs iomlán ar fáil ag www.coe.int.

An Roinn Oideachais agus Scileanna (ROS) (2015). *Creat don tSraith Shóisearach 2015*. ROS. Tá an téacs iomlán ar fáil ag www.education.ie.

Comhairle Náisiúnta Curaclaim agus Measúnachta (CNCM) (2016). *Sonraíocht do Nuatheangacha lasachta sa tSraith Shóisearach*. ROS. Tá an téacs iomlán ar fáil ag www.curriculumonline.ie.

Cá háit is féidir tuilleadh eolais a fháil?

www.curriculumonline.ie – Is suíomh gréasáin é seo de chuid na Comhairle Náisiúnta Curaclaim agus Measúnachta (CNCM) áit ar féidir teacht ar phríomhdhoiciméid ar nós: Sonraíocht do Nuatheangacha lasachta, Treoirínte do Mheasúnuithe Rangbhunaithe agus an Tasc Measúnaithe.

www.juniorcycle.ie – Is anseo is féidir teacht ar Uirlísí Úsáide Measúnachta a thacaíonn agus a chabhraíonn le múinteoirí ina gcuid oibre measúnachta ag an tsraith shóisearach.

www.jct.ie – Tá sé mar aidhm againn tacú le scoileanna agus iad ag cur i bhfeidhm Creat nua na Sraithe Sóisearaí trí fhorbairt ghairmiúil leanúnach oiriúnach d'ardchaighdeán a chur ar fáil do cheannairí agus do mhúinteoirí scoile, agus trí acmhainní éifeachtacha teagaisc agus foghlama a chur ar fáil freisin.

Lean @JCforTeachers chun an nuacht is deireanaí a fháil.

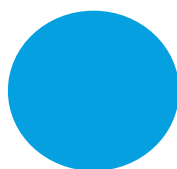
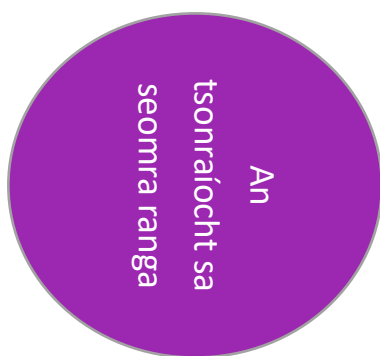
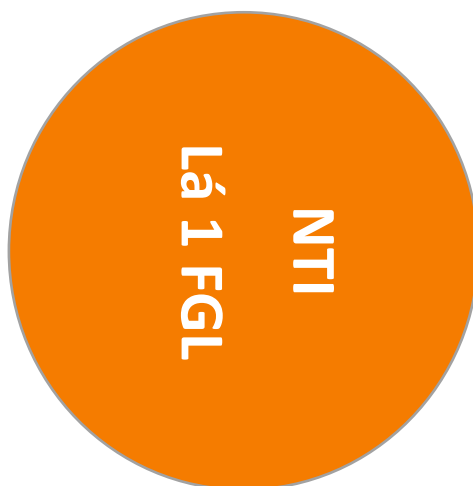
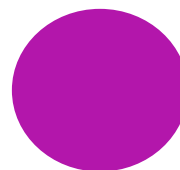
Déan meabhairmhapá de do lá!

An tSraith Shóisearach do Mhúinteoirí

Junior **CYCLE**
for teachers

www.jct.ie

Chun ceisteanna a fhiosrú, déan teagmháil le info@jct.ie

Tá an **chruthaitheacht** tógálach, cuir ar aghaidh í. – Einstein